

ZPRÁVA Z ODBORNÉHO CELOSTÁTNÍHO SETKÁNÍ SHNU

18. 10. 2018

Dne 18. 10. 2018 proběhlo v prostorách Benediktinského opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Emauzích v Praze odborné setkání zástupců Agentur domácí zdravotní péče (ADP) a zástupců Poskytovatelů zdravotních služeb (PZS) zapojených do Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) a zástupců Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR – doc. PhDr. A. Pokorná, Ph.D.; RNDr. J. Mužík, Ph.D.; Mgr. J. Kučerová, Ph.D.; Mgr. M. Pospíšil a PhDr. Z. Kelnarová). Hostem byla Mgr. B. Mičicová z Odboru zdravotních služeb Ministerstva zdravotnictví České republiky (MZ ČR OZS).

Setkání se aktivně zúčastnilo celkem 91 účastníků z toho 28 zástupců poskytovatelů zdravotních služeb (PZS) z 24 zdravotnických lůžkových zařízení v ČR, 4 zástupci ze 3 Agentur domácí zdravotní péče (ADP) v ČR a 58 zástupců poskytovatelů zdravotních služeb z 37 zdravotnických lůžkových zařízení, kteří se na povinné odevzdávání agregovaných dat v SHNU připravují. Všem oprávněným (kontaktním) osobám, které zastupují jednotlivé poskytovatele zdravotních služeb, které se nemohly setkání zúčastnit, je poskytnuta zpětná vazba prostřednictvím zveřejnění zprávy o odborném setkání a také podklady, které byly prezentovány v průběhu odborného setkání na Národním webovém portále SHNU (<http://shnu.uzis.cz/>).

Jednání zahájila doc. PhDr. A. Pokorná, Ph.D., která krátce přivítala přítomné a představila členy týmu ÚZIS koordinující metodickou podporu Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) ÚZIS ČR

Jednání bylo zaměřeno na několik tematických okruhů (podrobněji viz prezentace ze setkání):

- a) Shrnutí a zopakování základních údajů o centrálním systému hlášení NU, legislativní zakotvení sledování nežádoucích událostí u PZS (A. Pokorná)

b) Aktuální stav zapojených PZS a přehled realizovaných pilotních sběrů agregovaných dat do SHNU (A. Pokorná)

c) Přehled členů zapojených v pracovní skupině SHNU – zástupci PZS lůžkové péče a zástupci ADP (A. Pokorná)

d) Analýza 2. pilotního sběru dat ADP o počtu hlášení nežádoucích událostí na centrální úrovni (J. Mužík)

Prezentována byla metodika sběru dat, výsledky srovnání anonymizovaných analýz nežádoucích událostí za 2. pilotní sběru dat u 13 ADP, srovnání počtu hlášení nežádoucích událostí dle ADP a detailní sledování u *NU Pád*, *NU Dekubitus*, *NU Neočekávané zhoršení klinického stavu* a *NU Chování osob*.

e) Analýza dat o počtu hlášení nežádoucích událostí PZS na centrální úrovni za 2. pololetí roku 2017 (J. Mužík)

Prezentována byla metodika sběru dat, srovnání anonymizovaných analýz nežádoucích událostí za všechny dosavadní uskutečněné pilotní sběry agregovaných dat, dále analýza dat za 2. pololetí 2017 za jednotlivé kategorie PZS a na závěr sdělení bylo uvedeno detailní sledování u *NU Pád* a *NU Dekubitus*. Zdůrazněn byl význam správné interpretace jednotlivých analýz s ohledem na vedlejší faktory, které mohou výstupy ovlivňovat.

f) Povinný sběr dat v SHNU (A. Pokorná)

Představen byl výkaz L (MZ) 3-01. Zdůrazněna byla nově zavedená povinnost předat data celkem za PZS u *NU Dekubitus* a *NU Pád*. Byla zopakována frekvence předání dat 1x ročně (v souladu s požadavky na legislativu o státní statistické službě: 1. duben – 31. květen 2019). Bylo opakovaně akcentováno, že ÚZIS ČR nemůže s ohledem na platnou legislativu zveřejňovat deanonymizované výsledky jednotlivých zpravodajských jednotek a bude je poskytovat pouze oprávněným osobám. Proto byly jako nová služba připraveny automatizované vizualizace dat na Národním portálu SHNU, viz další bod.

g) Národní webový portál SHNU (A. Pokorná)

Prezentována byla struktura Národního webového portálu SHNU, přehled využitelnosti a aktualizace metodických dokumentů (frekvence využívání stoupá zejména u nových uživatelů). Významná část této části sdělení byla věnována automatické vizualizaci analýz. Byla představena nová grafická podoba analýz a způsob získání dat z webového portálu SHNU. Přístup k vizualizaci dat v interní

části webového portálu i s možností exportu dat do souhrnné zprávy bude udělován pouze oprávněným osobám a bude autentizován (přihlašovací jméno a heslo).

Přístupy budou postupně poskytovány oprávněným/kontaktním osobám, které bude ÚZIS ČR aktivně oslovovat. Distribuce přístupů bude realizována postupně a zahájena bude nejdříve po 10. 11. 2018. Export dat ze systému v podobě souhrnné zprávy o počtu hlášení NU za konkrétního poskytovatele bude možný pouze v needitovatelné podobě (.pdf) a s obecnými informacemi o metodice sběru dat a popisem obsahu grafických dat.

h) Projekt „KAUTELY“ – prezentace prvních výsledků pilotního projektu (M. Pospíšil)

Prezentovány byly informace o probíhajícím projektu s pracovním názvem „Kautely“. Cílem projektu bylo hodnocení skutečnosti, jak často zdravotničtí pracovníci implementují do klinické praxe hygienické standardy v rámci poskytování přímé péče o pacienta a následně i při péči o pomůcky. Pilotní sběr byl ukončen 30. 06. 2018, vyplněno bylo 2049 elektronických dotazníkových formulářů, po důkladné analýze vyplněnosti je k další aktuálně realizované analýze využito 2016 formulářů.

i) Projekt „NEŽÁDOUCÍ IMOBILIZACE PACIENTŮ“ – zahájení pilotního projektu (M. Pospíšil)

Představeny byly základní údaje o pilotním projektu, cíl a záznamový arch. Cílem point prevalence studie je identifikovat případné záměrné imobilizace pacientů prostřednictvím inkontinenčních pomůcek a pomůcek k managementu moči v současné klinické praxi. Sběr dat probíhal v období od 15. 9. 2018 a byl ukončen 15. 10. 2018. K účasti v projektu se přihlásilo 14 PZS.

j) Diskutován byl požadavek na nový typ události NU v souvislosti s GDPR

Na základě konkrétní zkušenosti z klinické praxe byl vznesen dotaz, zda by bylo vhodné vytvořit novou kategorii NU v souvislosti s porušením Nařízení EU o ochraně osobních údajů (tzv. GDPR neboli *General Data Protection Regulation*). Dle povahy události související s ochranou osobních údajů v případě pochybení organizace, lze zařadit NU dle WHO jako: *Zdravotnická dokumentace* → *Dekurzy* → *Neoprávněný přístup k dokumentu*. V případě, kdy nebude-li rozlišován „viník“, tedy nejen události GDPR, ale všeobecně (zveřejnění informací návštěvníkem, pacientem apod.), bude odpovídající kategorie NU *Zdravotnická dokumentace* →

Neznámý → *Neoprávněný přístup k dokumentu*. Obecně je nezbytné všechny situace, které souvisí s porušením nařízení na ochranu osobních údajů nejen zaznamenat jako NU, ale postupovat dle národně závazných předpisů a interních směrnic a událost nahlásit na Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ – ústřední správní úřad, který v České republice dohlíží na ochranu soukromí a osobních údajů).

k) *Závěr (A. Pokorná)*

Na závěr byly shrnuty důležité informace a termíny k SHNU:

- *3. pilotní sběr dat u ADP (zapojeno 12 ADP):*
 - o 1. 9. – 30. 11. 2018 (sledování a sběr dat o NU);
 - o 1. – 17. 12. 2018, odevzdání dat.
- *Povinné sledování a předání dat u PZS lůžkové péče za rok 2018, odevzdání dat 1. duben – 31. květen 2019.*
- *Odborné setkání k tématu „Systému hlášení nežádoucích událostí“ bude probíhat jednou ročně (informace budou včas předány kontaktním osobám a zveřejněny na portálu SHNU).*
- *Pozvání k účasti na odborných konferencích:*
 - o III. Sympoziu dekubitů 10. 11. 2018, Brno ([registrace](#))
 - o European JBI Sympoziu 13. – 14. 12. 2018 Brno ([registrace](#))
- *Informace k nově připravené publikaci: Management nežádoucích událostí ve zdravotnictví, GRADA – momentálně v tisku, očekávané vydání na začátku roku 2019.*
- *Prosba k participaci na klinické validaci nástroje pro hodnocení pergamenové kůže – ISTAP – první fáze dotazníkové studie přístupná do 30. 10. 2018 /informace zaslány e-mailem kontaktním osobám a zveřejněny na portálu SHNU/.*
- *Závěrem byla otevřena kuloárová diskuze, v níž zazněly zkušenosti kolegů již zapojených v SHNU, kteří pozitivně hodnotili jak možnost metodických konzultací, tak výstupy, které získávají v SHNU. Zároveň byla diskutována možnost spolupráce a vzájemné metodické podpory mezi již zapojenými zástupci PZS a nově zapojenými zástupci PZS.*

Závěr z celostátního setkání:

- Kontinuálně je realizována otevřená komunikace a partnerský přístup zainteresovaných osob a metodická podpora pomocí Národního webového portálu SHNU, diskusního fóra a metodické pomoci prostřednictvím telefonických a e-mailových konzultací.
- Výsledky analýzy dat u PZS za 2. pol. 2017 jsou v souhrnné podobě dostupné na webu SHNU, individuální výsledky hodnocení konkrétních PZS budou přístupny po zaslání přístupových hesel pro vstup do interní části Národního portálu SHNU. Ze strany PZS není nutný aktivní postup, všichni budou postupně oslovováni týmem SHNU.
- Výsledky analýzy dat u ADP za 2. pilotní sběr jsou v souhrnné podobě dostupné na webu SHNU, individuální výsledky hodnocení konkrétních PZS byly zaslány elektronickou poštou oprávněným/kontaktním osobám.
- Opakovaně byla zdůrazněna potřeba, aby poskytovatelé akutní péče předávali data o počtu hlášení NU zvláště za pracoviště následné, dlouhodobé a paliativní péče, což umožní detailnější analýzy a identifikaci míry ošetrovatelské zátěže u chronicky a dlouhodobě nemocných pacientů a jejich vliv zejména na počty *NU Dekubitů* a *NU Pád.*
- Je připravována odborná publikace „*Management nežádoucích událostí ve zdravotnictví – metodika prevence, identifikace a analýz*“ v nakladatelství GRADA, která poskytne souhrnné informace o systému, metodikách i výsledcích analýz v tištěné podobě k podpoře pregraduálního i postgraduálního vzdělávání a zkvalitnění péče v klinické praxi.
- V případě zájmu o členství v pracovní skupině SHNU je nezbytné kontaktovat Mgr. Janu Kučerovou, Ph.D. elektronickou poštou (e-mail: jana.kucerova@uzis.cz).

V Praze dne 19. 10. 2018